ΑΠΟΦΑΣΗ (ΕΕ) 2022/756 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 30ής Σεπτεμβρίου 2021

σχετικά με τα μέτρα SA.32014, SA.32015, SA.32016 (2011/C) (πρώην 2011/NN) που εφαρμόστηκαν από την Ιταλία και την Περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar

[κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2021) 6990]

(Το κείμενο στην ιταλική γλώσσα είναι το μόνο αυθεντικό)

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο,

Έχοντας υπόψη τη συμφωνία για τον Ευρωπαϊκό Οικονομικό Χώρο, και ιδίως το άρθρο 62 παράγραφος 1 στοιχείο α),

Αφού κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους σύμφωνα με τις προαναφερθείσες διατάξεις ([1]) και έχοντας υπόψη τις παρατηρήσεις αυτές,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

(1) Στις 6 Αυγούστου 1999 η Επιτροπή αποφάσισε να κινήσει τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) σχετικά με την ενίσχυση που χορηγήθηκε βάσει των αρχικών συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (στο εξής: αρχικές συμβάσεις) στις έξι εταιρείες που απάρτιζαν την περίοδο εκείνη τον όμιλο Tirennia ([2]).

(2) Κατά τη διάρκεια του σταδίου της έρευνας οι ιταλικές αρχές ζήτησαν τον διαχωρισμό της υπόθεσης του ομίλου Tirrenia, ώστε να δοθεί προτεραιότητα στην έκδοση τελικής απόφασης μόνο για την επιχείρηση Tirrenia di Navigazione (Tirrenia). Το αίτημα αυτό συνδεόταν με τη βούληση των ιταλικών αρχών να ιδιωτικοποιήσουν τον όμιλο, ξεκινώντας από την ίδια την επιχείρηση Tirrenia, και με την πρόθεσή τους να επισπεύσουν την εν λόγω διαδικασία για τη συγκεκριμένη επιχείρηση.

(3) Η Επιτροπή έκανε δεκτό το αίτημα των ιταλικών αρχών και με την απόφαση 2001/851/ΕΚ ([3]) περάτωσε τη διαδικασία που είχε κινηθεί σχετικά με την ενίσχυση που χορηγήθηκε στην Tirrenia. Η ενίσχυση κηρύχθηκε συμβιβάσιμη υπό τον όρο της εκπλήρωσης συγκεκριμένων δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι ιταλικές αρχές.

(4) Με την απόφαση 2005/163/ΕΚ της Επιτροπής ([4]) (στο εξής: απόφαση του 2004), η Επιτροπή χαρακτήρισε την αντισταθμιστική ενίσχυση που χορήγησε στις εταιρείες του ομίλου Tirrenia, εκτός της Tirrenia ([5]), εν μέρει συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά, εν μέρει συμβιβάσιμη υπό τον όρο της εκπλήρωσης συγκεκριμένων δεσμεύσεων που ανέλαβαν οι ιταλικές αρχές και εν μέρει μη συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά. Η απόφαση του 2004 βασιζόταν σε λογιστικά στοιχεία που αφορούσαν την περίοδο από το 1992 έως το 2001 και περιλάμβανε ορισμένους όρους που είχαν σκοπό να διασφαλίσουν ότι η αντισταθμιστική ενίσχυση θα ήταν συμβιβάσιμη με την εσωτερική αγορά σε όλη τη διάρκεια ισχύος των αρχικών συμβάσεων (δηλαδή έως το τέλος του 2008).

(5) Με την απόφαση της 4ης Μαρτίου 2009 στις υποθέσεις T-265/04, T-292/04 και T-504/04 ([6]), το Δικαστήριο ακύρωσε την απόφαση του 2004.

([1]) ΕΕ C 28 της 1.2.2012, σ. 18 και ΕΕ C 84 της 22.3.2013, σ. 58.

([2]) ΕΕ C 306 της 23.10.1999, σ. 2. Ο πρώην όμιλος Tirrenia απαρτιζόταν από τις εταιρείες Tirrenia di Navigazione SpA, Adriatica SpA, Caremar — Campania Regionale Marittima SpA, Saremar — Sardegna Regionale Marittima SpA, Siremar — Sicilia Regionale Marittima SpA και Toremar — Toscana Regionale Marittima S.p.A.

([3]) Απόφαση 2001/851/ΕΚ της Επιτροπής, της 21ης Ιουνίου 2001, όσον αφορά τις κρατικές ενισχύσεις που χορήγησε η Ιταλία στη ναυτιλιακή επιχείρηση Tirrenia di Navigazione (ΕΕ L 318 της 4.12.2001, σ. 9).

([4]) Απόφαση 2005/163/ΕΚ της Επιτροπής, της 16ης Μαρτίου 2004, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν από την Ιταλία στις ναυτιλιακές εταιρείες Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (Όμιλος εταιρειών Tirrenia) (ΕΕ L 053 της 26.2.2005, σ. 29).

([5]) Ειδικότερα: Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar.

([6]) Συνεκδικασθείσες υποθέσεις Tirrenia di Navigazione κατά Επιτροπής, T-265/04, T-292/04 και T-504/04, ECLI:EU:T:2009:48.

(6) Στις 5 Οκτωβρίου 2011, με την απόφαση C(2011) 6961 της Επιτροπής (στο εξής: απόφαση του 2011) ([7]), η Επιτροπή κίνησε επίσημη διαδικασία έρευνας για διάφορα μέτρα που έλαβε η Ιταλία υπέρ των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia. Η έρευνα αφορούσε, μεταξύ άλλων, τις αντισταθμιστικές ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Saremar – Sardegna Regionale Marittima (στο εξής: Saremar) για την εκτέλεση σειράς ακτοπλοϊκών δρομολογίων από την 1η Ιανουαρίου 2009, καθώς και μια σειρά από άλλα μέτρα που ελήφθησαν υπέρ της εν λόγω εταιρείας.

(7) Η απόφαση του 2011 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για τα μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας.

(8) Στις 7 Νοεμβρίου 2012 η Επιτροπή επέκτεινε τη διαδικασία έρευνας, μεταξύ άλλων, και σε άλλα μέτρα στήριξης που ελήφθησαν υπέρ της Saremar από την Περιφέρεια της Σαρδηνίας. Στις 19 Δεκεμβρίου 2012 η Επιτροπή ενέκρινε τροποποιημένη έκδοση ([8]) της εν λόγω απόφασης [απόφαση C(2012) 9452 της Επιτροπής, στο εξής: απόφαση του 2012].

(9) Η απόφαση του 2012 δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* ([9]). Η Επιτροπή κάλεσε τα ενδιαφερόμενα μέρη να υποβάλουν τις παρατηρήσεις τους για τα μέτρα που αποτέλεσαν αντικείμενο της έρευνας.

(10) Με επιστολή της 14ης Μαΐου 2013 η Περιφέρεια της Σαρδηνίας ζήτησε από την Επιτροπή να διαχωρίσει τα μέτρα που αφορούσαν τη Saremar από την επίσημη διαδικασία έρευνας που είχε κινηθεί με τις αποφάσεις του 2011 και του 2012 και να δώσει προτεραιότητα στα μέτρα που αφορούσαν αυτήν την επιχείρηση, λαμβάνοντας κυρίως υπόψη την επικείμενη ιδιωτικοποίησή της.

(11) Η Επιτροπή έκανε δεκτό το αίτημα των αρχών της Σαρδηνίας και, με την απόφαση (ΕΕ) 2018/261 της Επιτροπής ([10]) (στο εξής: απόφαση του 2014), περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας για ορισμένα μέτρα που είχε λάβει η Περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar. Από τα πέντε μέτρα που έλαβε η Περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar, τα τέσσερα αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο της απόφασης του 2014, με εξαίρεση το σχέδιο «Bonus Sardo — Vacanza» (βλέπε αιτιολογική σκέψη 29 της παρούσας απόφασης).

(12) Η Saremar και η Περιφέρεια της Σαρδηνίας άσκησαν προσφυγές ακύρωσης κατά της απόφασης του 2014 στο Γενικό Δικαστήριο, οι οποίες απορρίφθηκαν με τις αποφάσεις της 6ης Απριλίου 2017 στις υποθέσεις T-219/14 ([11]) και T-220/14 ([12]). Ούτε η Saremar ούτε η Περιφέρεια της Σαρδηνίας άσκησαν προσφυγή κατά των εν λόγω αποφάσεων, οι οποίες έχουν πλέον τελεσιδικήσει.

(13) Με την απόφαση (ΕΕ) 2020/1411 της Επιτροπής ([13]) η Επιτροπή περάτωσε την έρευνα για τις εταιρείες του ομίλου Tirrenia, με εξαίρεση την Tirrenia, για την περίοδο 1992-2008. Η Επιτροπή διαπίστωσε ότι οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν για την παροχή υπηρεσιών θαλάσσιων ενδομεταφορών συνιστούσαν υφιστάμενες ενισχύσεις ενώ οι ενισχύσεις που χορηγήθηκαν για την παροχή υπηρεσιών διεθνών θαλάσσιων μεταφορών ήταν συμβιβάσιμες με το πλαίσιο υπηρεσιών γενικού οικονομικού συμφέροντος (ΥΓΟΣ) του 2011 (στο εξής: πλαίσιο ΥΓΟΣ του 2011) ([14]).

(14) Με την απόφαση (ΕΕ) 2020/1412 της Επιτροπής ([15]), η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με τα μέτρα που είχαν ληφθεί υπέρ της Tirrenia και της αγοράστριάς της CIN για την περίοδο 2009-2020.

([7]) ΕΕ C 28 της 1.2.2012, σ. 18.
([8]) Όλες οι τροποποιήσεις αφορούσαν μέτρα που είχαν ληφθεί υπέρ της Saremar.
([9]) ΕΕ C 84 της 22.3.2013, σ. 58.
([10]) Απόφαση (ΕΕ) 2018/261 της Επιτροπής, της 22ας Ιανουαρίου 2014, σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις SA.32014 (2011/C), SA.32015 (2011/C), SA.32016 (2011/C) που χορήγησε η περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar (ΕΕ L 49 της 22.2.2018, σ. 22.).
([11]) Υπόθεση Regione autonoma della Sardegna κατά Επιτροπής, T-219/14, ECLI:EU:T:2017:266.
([12]) Υπόθεση Saremar κατά Επιτροπής, T-220/14, ECLI:EU:T:2017:267.
([13]) Απόφαση (ΕΕ) 2020/1411 της Επιτροπής, της 2ας Μαρτίου 2020, σχετικά με την κρατική ενίσχυση αριθ. C 64/99 (πρώην NN 68/99) την οποία έθεσε σε εφαρμογή η Ιταλία υπέρ των ναυτιλιακών εταιρειών Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (όμιλος Tirrenia) (ΕΕ L 332 της 12.10.2020, σ. 1).
([14]) Ανακοίνωση της Επιτροπής: πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις κρατικές ενισχύσεις υπό μορφή αντιστάθμισης για την παροχή δημόσιας υπηρεσίας (ΕΕ C 8 της 11.1.2012, σ. 15.).
([15]) Απόφαση (ΕΕ) 2020/1412 της Επιτροπής της 2ας Μαρτίου 2020 σχετικά με τα μέτρα SA.32014, SA.32015, SA.32016 (11/C) (πρώην 11/NN) που εφαρμόστηκαν από την Ιταλία υπέρ της Tirrenia di Navigazione και της αγοράστριάς της Compagnia Italiana di Navigazione (ΕΕ L 332 της 12.10.2020, σ. 45).

(15) Με την απόφαση (ΕΕ) 2021/4268 της Επιτροπής ([16]) και την απόφαση (ΕΕ) 2021/4271 της Επιτροπής ([17]), η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας σχετικά με τα μέτρα που είχαν ληφθεί για την Siremar και την Toremar και τις αγοράστριές τους για την περίοδο από το 2009 και μετά.

(16) Η παρούσα απόφαση αφορά μόνο τα μέτρα υπέρ της Saremar που προσδιορίστηκαν στις αποφάσεις του 2011 και του 2012 και δεν καλύφθηκαν στην απόφαση του 2014, όπως εξηγείται στις αιτιολογικές σκέψεις 28 και 29. Η Επιτροπή θα εξετάσει όλα τα υπόλοιπα μέτρα που εξετάστηκαν στις αποφάσεις του 2011 και του 2012 και που καταχωρίστηκαν με τους αριθμούς SA.32014, SA.32015 e SA.32016 στο πλαίσιο χωριστών αποφάσεων. Συγκεκριμένα, τα υπόλοιπα μέτρα αφορούν άλλες εταιρείες του πρώην ομίλου Tirrenia (δηλαδή την Caremar και τη Laziomar).

2. **ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΚΑΙ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΡΩΝ ΠΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΑΝ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ**

2.1. **Γενικό πλαίσιο**

2.1.1. *Οι αρχικές συμβάσεις*

(17) Ο όμιλος Tirrenia, ο οποίος ανήκε αρχικά στο ιταλικό κράτος μέσω της εταιρείας Finanziaria per i Settori Industriale e dei Servizi S.p.A («Fintecna») ([18]) περιλάμβανε έξι εταιρείες, για την ακρίβεια τις Tirrenia, Adriatica, Caremar, Saremar, Siremar και Toremar. Οι εν λόγω εταιρείες παρείχαν υπηρεσίες θαλάσσιων μεταφορών στο πλαίσιο χωριστών συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας που είχαν συναφθεί το 1991 με το ιταλικό κράτος και παρέμειναν σε ισχύ επί είκοσι έτη, από τον Ιανουάριο του 1989 έως τον Δεκέμβριο του 2008. Η Fintecna κατείχε το 100 % του εταιρικού κεφαλαίου της Tirrenia. Η Tirrenia κατείχε το σύνολο των μετοχών των Adriatica, Caremar, Siremar, Saremar και Toremar (στο εξής, από κοινού: περιφερειακές εταιρείες). Η Adriatica, η οποία εξυπηρετούσε πολλές ακτοπλοϊκές γραμμές, συνδέοντας την Ιταλία με στην Αλβανία, την Κροατία, την Ελλάδα και το Μαυροβούνιο, συγχωνεύθηκε με την Tirrenia το 2004.

(18) Σκοπός αυτών των αρχικών συμβάσεων ήταν να διασφαλιστεί η τακτικότητα και η αξιοπιστία των διαφόρων υπηρεσιών θαλάσσιων μεταφορών που, στο μεγαλύτερο μέρος τους, συνέδεαν την ηπειρωτική Ιταλία με τη Σικελία, τη Σαρδηνία και άλλα μικρότερα ιταλικά νησιά. Για τον σκοπό αυτό, το ιταλικό κράτος χορήγησε χρηματοδοτικές ενισχύσεις με τη μορφή επιδοτήσεων που καταβλήθηκαν απευθείας σε καθεμία από τις εταιρείες του ομίλου Tirrenia.

(19) Η Saremar εξυπηρετούσε αποκλειστικά και μόνο ορισμένες τοπικές γραμμές ενδομεταφορών συνδέοντας τη Σαρδηνία με τα νησιά που βρίσκονται βορειοανατολικά και νοτιοδυτικά της Σαρδηνίας, καθώς και μία διεθνή γραμμή με την Κορσική, βάσει της αρχικής σύμβασης με το ιταλικό κράτος.

2.1.2. *Η παράταση των αρχικών συμβάσεων*

(20) Οι αρχικές συμβάσεις, συμπεριλαμβανομένης της σύμβασης που αφορούσε τη Saremar, έλαβαν τρεις παρατάσεις.

(21) Πρώτον, το άρθρο 26 του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 207, της 30ής Δεκεμβρίου 2008, το οποίο μετατράπηκε στη συνέχεια στον νόμο αριθ. 14, της 27ης Φεβρουαρίου 2009, προέβλεπε την παράταση των αρχικών συμβάσεων που θα έληγαν κανονικά στις 31 Δεκεμβρίου 2008, μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2009.

(22) Δεύτερον, ενόψει της ιδιωτικοποίησης των εταιρειών του ομίλου Tirrenia, το άρθρο 19ter του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 135, της 25ης Σεπτεμβρίου 2009 (στο εξής: νομοθετικό διάταγμα 135/2009), το οποίο μετατράπηκε στη συνέχεια στον νόμο αριθ. 166, της 20ής Νοεμβρίου 2009 (στο εξής: νόμος του 2009), προέβλεπε τη μεταβίβαση της συμμετοχής στις περιφερειακές εταιρείες (με εξαίρεση τη Siremar) από τη μητρική επιχείρηση Tirrenia ως ακολούθως:

α) η συμμετοχή της Caremar θα μεταβιβαζόταν στην Περιφέρεια της Καμπάνια. Στη συνέχεια η Περιφέρεια της Καμπάνια μεταβίβασε στην Περιφέρεια του Λάτιο τις συνεχιζόμενες δραστηριότητες της επιχείρησης που εξυπηρετούσε την ακτοπλοϊκή σύνδεση με το αρχιπέλαγος του Portino (με την επωνυμία πλέον Laziomar) ([19])·

β) η συμμετοχή της Saremar θα μεταβιβαζόταν στην Περιφέρεια της Σαρδηνίας·

([16]) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

([17]) Δεν έχει ακόμη δημοσιευθεί στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

([18]) Η Fintecna ανήκει εξολοκλήρου στο ιταλικό υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών και εξειδικεύεται στη διαχείριση συμμετοχών και διαδικασιών ιδιωτικοποίησης· επίσης, ασχολείται με προγράμματα εξορθολογισμού και αναδιάρθρωσης εταιρειών που αντιμετωπίζουν δυσκολίες σε βιομηχανικό, οικονομικό ή οργανωτικό επίπεδο.

([19]) Η μεταβίβαση αυτή ολοκληρώθηκε επίσημα την 1η Ιουνίου 2011.

γ) η συμμετοχή της Toremar θα μεταβιβαζόταν στην Περιφέρεια της Τοσκάνης.

(23) Επιπλέον, ο νόμος του 2009 όριζε ότι μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2009 θα συνάπτονταν νέες συμβάσεις μεταξύ του ιταλικού κράτους και της Tirrenia και της Siremar. Ομοίως, οι περιφερειακές υπηρεσίες θα κατοχυρώνονταν με νέες συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας που θα συνάπτονταν μεταξύ της Saremar, της Toremar και της Caremar και των οικείων περιφερειακών αρχών, έως τις 31 Δεκεμβρίου 2009 (με τη Σαρδηνία και την Τοσκάνη) και έως τις 28 Φεβρουαρίου 2010 (με την Καμπάνια και το Λάτιο) αντίστοιχα. Για τις νέες συμβάσεις/συμβάσεις παροχής δημόσιας υπηρεσίας θα προκηρυσσόταν δημόσιος διαγωνισμός, από κοινού με τον διαγωνισμό που θα προκηρυσσόταν για τις εταιρείες καθαυτές. Στη συνέχεια, οι νέοι ιδιοκτήτες της κάθε εταιρείας θα υπέγραφαν την οικεία σύμβαση/σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. ([20])

(24) Για τον σκοπό αυτό, ο νόμος του 2009 παρέτεινε περαιτέρω τη διάρκεια των αρχικών συμβάσεων, περιλαμβανομένης της σύμβασης που αφορούσε τη Saremar, από την 1η Ιανουαρίου 2010 μέχρι τις 30 Σεπτεμβρίου 2010.

(25) Τέλος, ο νόμος αριθ. 163, της 1ης Οκτωβρίου 2010, για τη μετατροπή του νομοθετικού διατάγματος αριθ. 125, της 5ης Αυγούστου 2010 (στο εξής: νόμος του 2010) προέβλεπε την περαιτέρω παράταση της διάρκειας των αρχικών συμβάσεων (περιλαμβανομένης της σύμβασης που αφορούσε τη Saremar) από την 1η Οκτωβρίου 2010 έως την ολοκλήρωση των διαδικασιών ιδιωτικοποίησης της Tirrenia και της Siremar.

2.1.3. *Η εφαρμογή της απόφασης του 2014*

(26) Με την απόφαση του 2014 η Επιτροπή κατέληξε στο συμπέρασμα ότι δύο ενισχύσεις που χορηγήθηκαν στη Saremar ήταν μη συμβιβάσιμες με την εσωτερική αγορά και ότι δύο άλλες ενισχύσεις δεν συνιστούσαν κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 107 παράγραφος 1 της ΣΛΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή ζήτησε την ανάκτηση:

α) της αντιστάθμισης ύψους 10 εκατ. EUR που καταβλήθηκε στη Saremar για την εξυπηρέτηση δύο επιπλέον ακτοπλοϊκών γραμμών που συνέδεαν τη Σαρδηνία με την ηπειρωτική χώρα·

β) του ποσού ύψους 6 099 961 EUR που επρόκειτο να δοθεί για την ανακεφαλαιοποίηση της εταιρείας (από το ποσό αυτό είχαν ήδη καταβληθεί 824 309,69 EUR στη Saremar).

(27) Η Ιταλία εφάρμοσε την απόφαση του 2014 μολονότι ορισμένες διαδικασίες συνεχίζουν να εκκρεμούν κατά τον χρόνο σύνταξης της παρούσας απόφασης. Συγκεκριμένα:

α) με επιστολή της 10ης Απριλίου 2015 οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι στις 15 Ιανουαρίου 2015 το Δικαστήριο του Κάλιαρι (Tribunale di Cagliari) αποφάσισε ότι η Saremar θα υπαγόταν σε διαδικασία προληπτικού πτωχευτικού συμβιβασμού (concordato preventivo). Σκοπός της διαδικασίας ήταν να εκποιηθούν όλα τα στοιχεία ενεργητικού της Saremar και να ικανοποιηθούν οι απαιτήσεις των πιστωτών, ενώ η Saremar δεν θα μπορούσε να συνεχίσει την εμπορική της δραστηριότητα μετά από συγκεκριμένη ημερομηνία (αρχικά ορίστηκε η 31η Δεκεμβρίου 2015). Οι απαιτήσεις που συνδέονταν με τις κρατικές ενισχύσεις κατατάχθηκαν στην αντίστοιχη κατηγορία και περιλάμβαναν τους τόκους ανάκτησης που είχαν συσσωρευτεί έως την 1η Ιουλίου 2014 για ποσό ύψους 11 131 231,60 EUR. Την ημερομηνία αυτή η Saremar ζήτησε την υπαγωγή της στη διαδικασία προληπτικού πτωχευτικού συμβιβασμού (concordato preventivo) η οποία, σύμφωνα με την ιταλική νομοθεσία, αναστέλλει την τοκοφορία ([21])·

β) με επιστολή της 28ης Οκτωβρίου 2015 οι ιταλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι η διαδικασία πώλησης των πλοίων της Saremar θα διαχωριζόταν από την εκχώρηση των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας της Saremar. Επιπλέον, οι ιταλικές αρχές διαβίβασαν το διάταγμα που εκδόθηκε από το Δικαστήριο του Κάλιαρι στις 22 Ιουλίου 2015 για την επικύρωση (homologazione) της διαδικασίας προληπτικού πτωχευτικού συμβιβασμού (concordato preventivo) και ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι υποβλήθηκαν οκτώ προτάσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος για τα πλοία της Saremar. Με επιστολή της 21ης Ιανουαρίου 2016 οι ιταλικές αρχές επιβεβαίωσαν ότι η Saremar θα συνέχιζε την εμπορική της δραστηριότητα μόνο μέχρι τις 31 Μαρτίου 2016. Επιπλέον, οι ιταλικές αρχές ανακοίνωσαν ότι τα πλοία της Saremar πουλήθηκαν στην εταιρεία Delcoservizi Srl (στο εξής: Delcoservizi) και ότι τα πλοία θα παραδίδονταν έως τις 30 Απριλίου 2016, προσθέτοντας ότι η διαδικασία εκχώρησης της δημόσιας υπηρεσίας ήταν ακόμα σε εξέλιξη καθώς είχαν παραληφθεί δύο προτάσεις εκδήλωσης ενδιαφέροντος·

γ) με επιστολή της 19ης Μαΐου 2016 οι ιταλικές αρχές ανέφεραν ότι η σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας ανατέθηκε στην εταιρεία Delcomar Srl (στο εξής: Delcomar). Κατά συνέπεια, στις 31 Μαρτίου 2016 η Saremar σταμάτησε να εκτελεί τα δρομολόγια θαλάσσιων μεταφορών και, από την 1η Απριλίου 2016, η Delcomar άρχισε να παρέχει τη δημόσια υπηρεσία. Επιπλέον, οι ιταλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι, μετά τη μεταβίβαση των στοιχείων ενεργητικού της Saremar, που πραγματοποιήθηκε επίσης στις 31 Μαρτίου 2016, το περιφερειακό συμβούλιο της Σαρδηνίας διέταξε την εκκαθάριση της εταιρείας με την απόφαση αριθ. 24/23 της 22ας Απριλίου 2016. Στην απόφαση αυτή το περιφερειακό συμβούλιο επισήμανε ότι καθώς η Saremar είχε παύσει όλες της τις δραστηριότητες στις 31 Μαρτίου 2016, η εταιρεία δεν είχε πλέον λόγο ύπαρξης και έπρεπε να εκκαθαριστεί. Έτσι, έπρεπε να οριστεί νέος εκκαθαριστής·

([20]) Άρθρο 19ter δέκατο εδάφιο του νομοθετικού διατάγματος 135/2009.

([21]) Βλέπε σημεία 130 και 133 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ C 247 της 23.7.2019, σ. 1).

δ) με επιστολή της 20ής Ιουλίου 2016 οι ιταλικές αρχές ενημέρωσαν την Επιτροπή ότι με βάση τα κεφάλαια που εισέρρευσαν από τη ρευστοποίηση των στοιχείων ενεργητικού της Saremar και από την εγγραφή των απαιτήσεων στον πίνακα κατάταξης των πιστωτών, το ποσό που μπορούσαν να επιστρέψουν στο πλαίσιο της απαίτησης επιστροφής των κρατικών ενισχύσεων ανερχόταν μόλις σε 4 452 226,42 EUR (περίπου το 40 % του οφειλόμενου ποσού). Επιπλέον, επιβεβαίωσαν ότι η Saremar απέλυσε το σύνολο του προσωπικού της, θα διαγραφόταν από το μητρώο των επιχειρήσεων μετά την ολοκλήρωση της εκκαθάρισης, καθώς και ότι θα έπαυε οποιουδήποτε είδους σχέση μεταξύ του πωλητή (Saremar) και του αγοραστή (Delcoservizi) των περιουσιακών στοιχείων. Τέλος, με επιστολή της 17ης Ιουλίου 2017, οι ιταλικές αρχές προσκόμισαν την απόδειξη της καταβολής των 4 452 226,42 EUR από τους εκκαθαριστές της Saremar στην Περιφέρεια.

2.2. **Μέτρα που εντάσσονται στο πλαίσιο εφαρμογής των αποφάσεων του 2011 και του 2012**

(28) Τα ακόλουθα μέτρα αξιολογήθηκαν κατά την επίσημη διαδικασία έρευνας που κινήθηκε με τις αποφάσεις του 2011 και του 2012:

1) η αποζημίωση για την παροχή της ΥΓΟΣ βάσει της παράτασης των αρχικών συμβάσεων (μέτρο 1)·

2) η παράνομη παράταση της ενίσχυσης για τη διάσωση της Tirrenia και της Siremar (μέτρο 2)·

3) η ιδιωτικοποίηση των εταιρειών του πρώην ομίλου Tirrenia ([22]) (μέτρο 3)·

4) η αντιστάθμιση για την παροχή ΥΓΟΣ βάσει των μελλοντικών συμβάσεων/συμβάσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (μέτρο 4)·

5) η προτεραιότητα ελλιμενισμού (μέτρο 5)·

6) τα μέτρα που προβλέπονταν στον νόμο του 2010 (μέτρο 6)·

7) τα πέντε μέτρα που έλαβε η Περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar (μέτρο 7).

(29) Με την απόφαση του 2014 η Επιτροπή περάτωσε την επίσημη διαδικασία έρευνας για τα τέσσερα από τα πέντε μέτρα που ελήφθησαν από την Περιφέρεια της Σαρδηνίας υπέρ της Saremar και αναφέρονται ανωτέρω ως μέτρο 7. Ωστόσο, η Επιτροπή δεν κατέληξε σε συμπέρασμα για το πέμπτο μέτρο: το σχέδιο «Bonus Sardo — Vacanza ([23])». Ως εκ τούτου, για τη Saremar, η Επιτροπή δεν έχει ακόμα πάρει θέση σχετικά με το συμβιβάσιμο των μέτρων 1, 3, 4, 5, 6 και του σχεδίου Bonus Sardo – Vacanza με την εσωτερική αγορά.

3. **ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΠΟΔΕΚΤΗ ΤΗΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΛΕΙΨΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΝΕΧΕΙΑΣ**

(30) Η Επιτροπή υπενθυμίζει ότι το καθεστώς του προληπτικού ελέγχου των νέων μέτρων ενίσχυσης από την Επιτροπή που προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 3 της ΣΛΕΕ έχει σκοπό να αποτρέψει τη χορήγηση ενισχύσεων που είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά ([24]). Όσον αφορά την ανάκτηση των ασυμβίβαστων ενισχύσεων, πρέπει να υπενθυμιστεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η εξουσία της Επιτροπής να υποχρεώνει τα κράτη μέλη να ανακτούν ενισχύσεις που έχουν κριθεί ασύμβατες προς την κοινή αγορά αποσκοπεί στην εξάλειψη της στρέβλωσης του ανταγωνισμού που προκλήθηκε από το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα το οποίο διέθετε ο αποδέκτης της ενίσχυσης αυτής σε σχέση με τους ανταγωνιστές του στην οικεία αγορά, ώστε να επιτευχθεί έτσι η επαναφορά στην προ της καταβολής της εν λόγω ενίσχυσης κατάσταση ([25]). Αν η επιχείρηση δεν είναι σε θέση να επιστρέψει την ενίσχυση, για τον σκοπό της ανάκτησης το οικείο κράτος μέλος πρέπει να εξετάσει το ενδεχόμενο της εκκαθάρισης της εν λόγω επιχείρησης ([26]), και ως εκ τούτου, την παύση των δραστηριοτήτων της και την εκποίηση των περιουσιακών της στοιχείων με βάση τους όρους της αγοράς.

(31) Με άλλα λόγια, ο βασικός στόχος του συστήματος ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων είναι να αποτρέπεται η χορήγηση ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων. Κατά συνέπεια, αν η εκταμίευση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων οδηγήσει σε στρέβλωση του ανταγωνισμού στην εσωτερική αγορά, πρέπει να διασφαλιστεί η επαναφορά στην κατάσταση που ίσχυε πριν από τη στρέβλωση του ανταγωνισμού μέσω της εκκαθάρισης του αποδέκτη της ενίσχυσης, αν αυτό κριθεί αναγκαίο.

([22]) Εν προκειμένω, η CIN κατέβαλε με προθεσμιακό διακανονισμό μέρος του τιμήματος για την εξαγορά του επιχειρηματικού κλάδου της Tirrenia και εικάζεται ότι ελήφθησαν διάφορα πρόσθετα μέτρα ενίσχυσης στο πλαίσιο της ιδιωτικοποίησης του επιχειρηματικού κλάδου της Siremar (π. χ. αντεγγύηση και αύξηση κεφαλαίου από το κράτος για τη CdI).

([23]) Στην απόφαση του 2014 επισημαινόταν ότι το έργο αυτό θα αξιολογηθεί σε χωριστή απόφαση.

([24]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Μαρτίου 2020, Vodafone Magyarország, C-75/18, ECLI:EU:C:2020:139, σκέψη 19.

([25]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Δεκεμβρίου 2012, Επιτροπή κατά Ισπανίας («Magefesa II»), C-610/10, ECLI:EU:C:2012:781, σκέψη 105.

([26]) Απόφαση του Δικαστηρίου της 17ης Ιανουαρίου 2018, Επιτροπή κατά Ελλάδας («Ενωμένη Κλωστοϋφαντουργία»), C-363/16, ECLI:EU:C:2018:12, σκέψη 36.

(32) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι τα μέτρα που εκκρεμούν και προβλέπονται στις αιτιολογικές σκέψεις 28 και 29 αφορούν τη Saremar, η οποία επί του παρόντος βρίσκεται σε καθεστώς εκκαθάρισης (μέτρα 1 και Bonus Sardo – Vacanza), ή τους διαδόχους της Saremar μετά την ιδιωτικοποίησή της (μέτρα 3 και 4), ή τη Saremar και τους διαδόχους της (μέτρα 5 και 6). Ωστόσο, η ιδιωτικοποίηση της Saremar δεν υλοποιήθηκε όπως περιγράφηκε και αξιολογήθηκε προκαταρκτικά στις αιτιολογικές σκέψεις 149 και 150, 238-246 και 305 και 306 των αποφάσεων του 2012. Η Saremar εκκαθαρίστηκε και προκηρύχθηκαν δύο διαφορετικές διαγωνιστικές διαδικασίες για τα στοιχεία ενεργητικού της και για την εκχώρηση της δημόσιας υπηρεσίας.

(33) Σύμφωνα με την ιταλική νομοθεσία ([27]), μόλις μια εταιρεία τίθεται σε καθεστώς εκκαθάρισης, τα περιουσιακά της στοιχεία εκποιούνται και τα έσοδα από την εκποίηση διανέμονται στους πιστωτές ανάλογα με την κατάταξη των απαιτήσεών τους στην πτωχευτική περιουσία. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή πρέπει καταρχάς να διερευνήσει αν κρίνεται αναγκαίο να συνεχιστεί η έρευνα για τη Saremar και, αν όχι, πρέπει να διερευνήσει κατά πόσον υπάρχει οικονομική συνέχεια μεταξύ της Saremar και άλλων εταιρειών με βάση τη νομολογία του Δικαστηρίου.

(34) Όσον αφορά τη Saremar, η Επιτροπή σημειώνει καταρχάς ότι στις 15 Ιανουαρίου 2015, ως αποτέλεσμα της απόφασης του 2014, η Saremar τέθηκε σε διαδικασία προληπτικού πτωχευτικού συμβιβασμού (concordato preventivo) και ορίστηκε εκκαθαριστής. Σύμφωνα με την ιταλική νομοθεσία, η διαδικασία αυτή έχει κατά βάση ως σκοπό να διασφαλίσει τη συνέχιση των εμπορικών δραστηριοτήτων. Ωστόσο, η Επιτροπή επισημαίνει ότι, στην προκειμένη περίπτωση, η εταιρεία τέθηκε σε διαδικασία προληπτικού πτωχευτικού συμβιβασμού με εκποίηση των περιουσιακών της στοιχείων (concordato preventivo con cessione dei beni), δηλαδή σε διαδικασία εκκαθάρισης, η οποία συμφωνείται με τους πιστωτές με σκοπό την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας και την παύση των δραστηριοτήτων της και η οποία προβλέπει τη συνέχιση αυτών των δραστηριοτήτων για περιορισμένο μόνο χρονικό διάστημα. Η διαδικασία αυτή εποπτεύεται από δικαστή, ο οποίος πρέπει να επικυρώσει τη συμφωνία μεταξύ των πιστωτών. Στην προκειμένη περίπτωση, η Επιτροπή σημειώνει ότι στις 22 Ιουλίου 2015 το δικαστήριο του Κάλιαρι επικύρωσε τη συμφωνία μεταξύ των πιστωτών της Saremar, προβλέποντας τη συνέχιση των δραστηριοτήτων έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 27). Ως εκ τούτου, η Επιτροπή θεωρεί ότι η διαδικασία που επιλέχθηκε προέβλεπε ούτως η άλλως την αποχώρηση της Saremar από την αγορά κατά τη λήξη της διαδικασίας.

(35) Πράγματι, η Επιτροπή σημειώνει ότι η Saremar έπαυσε όλες τις οικονομικές δραστηριότητες στις 31 Μαρτίου 2016 (βλέπε αιτιολογική σκέψη 27), περιλαμβανομένων των υπηρεσιών μεταφοράς με πορθμεία στις γραμμές που εξυπηρετούσε η ίδια με βάση τη σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας. Μετά την ημερομηνία αυτή, η σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας εκχωρήθηκε στη Delcomar και, παράλληλα, τα πλοία της εταιρείας πουλήθηκαν στην εταιρεία Delcoservizi. Μετά την πώληση των στοιχείων ενεργητικού της Saremar, στις 22 Απριλίου 2016, το περιφερειακό συμβούλιο της Σαρδηνίας διέταξε την εκκαθάριση της εταιρείας με την απόφαση αριθ. 24/23.

(36) Επιπλέον, η Ιταλία εφάρμοσε σωστά την απόφαση του 2014, μολονότι με κάποια καθυστέρηση. Η απαίτηση επιστροφής της κρατικής ενίσχυσης ύψους 10 824 309,69 EUR, προσαυξημένη με τον τόκο ανάκτησης, καταχωρίστηκε δεόντως στο παθητικό της εταιρείας. Από το ποσό αυτό κατέστη δυνατό να αποδοθούν μόλις περίπου 4,4 εκατ. EUR στην Ιταλία μετά την πώληση των στοιχείων ενεργητικού της Saremar. Ωστόσο, δεδομένου ότι η διαδικασία αφερεγγυότητας της Saremar οδήγησε στην εκκαθάρισή της και η εταιρεία δεν ασκεί πλέον καμία δραστηριότητα ([28]), η Επιτροπή περάτωσε προσωρινά τη διαδικασία ανάκτησης με επιστολή της 13ης Σεπτεμβρίου 2017, που απεστάλη στην Ιταλία.

(37) Με βάση τα ανωτέρω, η Επιτροπή σημειώνει ότι επί πέντε και πλέον έτη η Saremar δεν έχει ασκήσει καμία οικονομική δραστηριότητα, ότι τα περιουσιακά της στοιχεία εκποιήθηκαν, το προσωπικό της απολύθηκε και ότι η επιχείρηση θα διαγραφεί από το μητρώο των επιχειρήσεων μόλις ολοκληρωθεί η διαδικασία εκκαθάρισης. Όποια στρέβλωση του ανταγωνισμού ή επίπτωση στο εμπόριο προκλήθηκε ενδεχομένως από τα μέτρα που αναφέρονται στις αιτιολογικές σκέψεις 28 και 29 εξέλιπε μόλις η Saremar σταμάτησε τη δραστηριότητα. Επιπλέον, ήδη το αίτημα ανάκτησης που αναφέρεται στην απόφαση του 2014 ικανοποιήθηκε μόνο εν μέρει (περίπου το 40 % του οφειλόμενου ποσού, βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 27 και 36).

(38) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι οι στόχοι του ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων και της ανάκτησης που αναφέρονται ανωτέρω έχουν ήδη εκπληρωθεί: αποτρέπεται η χορήγηση ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων και διασφαλίζεται η επιστροφή στην κατάσταση πριν από τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η οποία προκλήθηκε από τις κρατικές ενισχύσεις που είναι ασυμβίβαστες με την εσωτερική αγορά. Πράγματι, η Saremar δεν αποτελεί πια ενεργό οικονομικό φορέα της αγοράς και έχει ήδη τεθεί σε διαδικασία εκκαθάρισης, ενώ οι απαιτήσεις σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις ικανοποιήθηκαν μετά την εκποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εταιρείας, έστω και εν μέρει λόγω έλλειψης κεφαλαίων. Ως εκ τούτου, δεν κρίνεται σκόπιμο να συνεχιστεί η έρευνα για τη Saremar.

([27]) Νομοθετικό διάταγμα αριθ. 267, της 16ης Μαρτίου 1942, και μεταγενέστερες τροποποιήσεις (λεγόμενο και πτωχευτικός νόμος).

([28]) Βλέπε σημείο 129 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ C 247 της 23.7.2019, σ. 1).

(39) Όσον αφορά το ζήτημα της οικονομικής συνέχειας που θα μπορούσε ενδεχομένως να υπάρξει μεταξύ της Saremar και των διαδόχων της, σύμφωνα με τη νομολογία, μπορούν να ληφθούν υπόψη οι ακόλουθοι παράγοντες: το αντικείμενο της μεταβίβασης (στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, διατήρηση του ίδιου εργατικού δυναμικού, δεσμευμένα περιουσιακά στοιχεία), το τίμημα της μεταβίβασης, η ταυτότητα των μετόχων ή των ιδιοκτητών της προς ην η μεταβίβαση και της αρχικής επιχείρησης, το χρονικό σημείο κατά το οποίο πραγματοποιείται η μεταβίβαση (μετά την έναρξη της έρευνας, την κίνηση της διαδικασίας ή την έκδοση της τελικής απόφασης) ή, ακόμη, η οικονομική λογική της συναλλαγής ([29]).

(40) Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή σημειώνει ότι, κατά τη διαδικασία ανάκτησης για την εκτέλεση της απόφασης του 2014, εξέτασε ήδη αν η υποχρέωση επιστροφής των ενισχύσεων που χορηγήθηκαν στη Saremar θα έπρεπε να επεκταθεί και σε άλλες επιχειρήσεις στις οποίες θα μπορούσαν να είχαν μεταβιβαστεί τα περιουσιακά στοιχεία και η δραστηριότητα του αποδέκτη της ενίσχυσης. Πράγματι, στο πλαίσιο της εν λόγω διαδικασίας ανάκτησης, η Επιτροπή αναγνώρισε ότι η υποχρέωση ανάκτησης αφορά αποκλειστικά και μόνο τη Saremar και ότι δεν συντρέχει οικονομική συνέχεια με τη Delcomar ή τη Delcoservizi (στο εξής, από κοινού: διάδοχες εταιρείες) για τους εξής λόγους:

α) οι υπηρεσίες μεταφοράς με πορθμεία, οι οποίες διέπονταν από σύμβαση παροχής δημόσιας υπηρεσίας, και τα πλοία της εταιρείας εκχωρήθηκαν με δύο χωριστές, διαφανείς, δημόσιες και αμερόληπτες διαγωνιστικές διαδικασίες·

β) οι εργαζόμενοι της Saremar απολύθηκαν, και μόνο ένα μέρος τους επαναπροσλήφθηκε από τις διάδοχες εταιρείες ([30])·

γ) οι διάδοχες εταιρείες είναι ιδιωτικοί φορείς, ενώ η Saremar ανήκε εξολοκλήρου στην Περιφέρεια της Σαρδηνίας· ως εκ τούτου, ήταν αδύνατο να θεμελιωθεί οποιαδήποτε σχέση μεταξύ του πωλητή και του αγοραστή των περιουσιακών στοιχείων·

δ) οι αποφάσεις των διαδόχων εταιρειών να επενδύσουν ή να υποβάλουν προσφορά είναι αποφάσεις που διέπονται από τους όρους της αγοράς.

(41) Μετά την προσωρινή περάτωση της υπόθεσης ανάκτησης, δεν έχουν περιέλθει σε γνώση της Επιτροπής νέα στοιχεία ώστε να αλλάξει η θέση της για το ζήτημα αυτό. Ως εκ τούτου, με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία, συνάγεται εύλογα ότι δεν συντρέχει οικονομική συνέχεια μεταξύ, αφενός, της Saremar και, αφετέρου, της Delcomar και/ή της Delcoservizi. Η Επιτροπή θα παρακολουθεί ανελλιπώς την εκκαθάριση της Saremar μέχρι τη διαγραφή της από το μητρώο των επιχειρήσεων, οπότε και θα περατωθεί οριστικά η διαδικασία ανάκτησης βάσει της απόφασης του 2014 ([31]).

(42) Στο πλαίσιο αυτό, δεδομένης της εκκαθάρισης της Saremar και της μη ύπαρξης οικονομικής συνέχειας με τις διάδοχες εταιρείες της, η επίσημη διαδικασία έρευνας για τα μέτρα που εκκρεμούν και ελήφθησαν υπέρ της Saremar ή των διαδόχων της, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ δεν εξυπηρετεί πλέον κανέναν σκοπό.

(43) Η παρούσα απόφαση δεν αφορά, ούτε προδικάζει τα άλλα ζητήματα που καλύπτονται από τις αποφάσεις του 2011 και του 2012 ([32]) ή που τέθηκαν υπόψη της Επιτροπής από τα ενδιαφερόμενα μέρη κατά τη διάρκεια της έρευνας που κινήθηκε στο πλαίσιο αυτών των αποφάσεων.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η διαδικασία που κινήθηκε στις 5 Οκτωβρίου 2011 βάσει του άρθρου 108 παράγραφος 2 πρώτο εδάφιο της ΣΛΕΕ και παρατάθηκε στις 19 Δεκεμβρίου 2012 για τη Saremar και τις διάδοχες εταιρείες της περατώνεται.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση απευθύνεται στην Ιταλική Δημοκρατία.

([29]) Υπόθεση Fortischem a.s. κατά Επιτροπής, T-121/15, ECLI:EU:T:2019:684, σκέψη 208.

([30]) Με βάση τις πληροφορίες που έχει στη διάθεσή της η Επιτροπή, λιγότερο από το 20 % των εργαζομένων της Saremar επαναπροσλήφθηκε από τη Delcomar.

([31]) Βλέπε σημεία 136 έως 140 της ανακοίνωσης της Επιτροπής σχετικά με την ανάκτηση παράνομων και ασυμβίβαστων κρατικών ενισχύσεων (ΕΕ C 247 της 23.7.2019, σ. 1).

([32]) Βλέπε αιτιολογικές σκέψεις 6 και 8 της παρούσας απόφασης.

Βρυξέλλες, 30 Σεπτεμβρίου 2021.

Για την Επιτροπή
Margrethe VESTAGER
Μέλος της Επιτροπής